

Sacred Heart School, Mogga

AFFILIATED TO THE COUNCIL FOR INDIAN SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATIONS, NEW DELHI

(AN ISO 21001:2018 CERTIFIED EDUCATIONAL INSTITUTION)

Elixir

The flow of magical writings...

NOVEMBER

2025

www.shsmoga.com

*My child, follow your father's
instruction, and never forsake your mother's
teaching. They are ornaments like a graceful
flower garland on your head and a pendant
around your neck.*

The page is decorated with black and white line drawings of lily flowers in the four corners. The background features a soft, watercolor-style gradient from light pink at the top to a deeper pink at the bottom.

LORD'S PRAYER

Our Father in Heaven | Holy be your name |

Your Kingdom come | Your will be done |

On Earth As in Heaven ||

Give us today | Our daily bread, |

Forgive us our sins | As we forgive |

Those who sin against us. ||

Do not bring us to the test

But deliver us from evil. ||

For Thine is the Kingdom |

The Power and the Glory |

Forever and Ever || AMEN ||

EDITORIAL BOARD

EDITOR-IN-CHIEF

MRS. VIJAYA JEBAKUMAR
(PRINCIPAL)

MANAGING EDITORS

MR. NARESH KUMAR
HM (JUNIOR WING)

MRS. KAWALPREET KAUR
HM (PRIMARY WING)

IN-HOUSE EDITOR

MR. HARSHA KUMAR
(Dept. of English)

ASSISTANT EDITORS

MR. CHARLY
Dept. of English
(Senior Wing)

MR. AVTAR SINGH
Dept. of Punjabi
(Senior Wing)

MS. SUMAN
Dept. of Hindi
(Senior Wing)

MR. YARI CHRISTIN
Dept. of English
(Junior Wing)

MS. DEVINDRA KAPOOR
Dept. of Hindi
(Junior Wing)

MS. TULIKA KUNDU
Dept. of English
(Junior Wing)

MS. JASVEER KAUR
Dept. of Punjabi
(Junior Wing)

MR. NAVPREET SINGH
Dept. of English
(Primary Wing)

MS. NAVDEEP KAUR
Dept. of English
(Primary Wing)

MS. AMRITPAL KAUR
Dept. of Punjabi
(Primary Wing)

MS. SHERRY
Dept. of Punjabi
(Primary Wing)

MS. AARTI
Dept. of Hindi
(Primary Wing)

MS. DEEPIKA
Dept. of Hindi
(Primary Wing)

EDITOR'S DESK

Arjun and Duryodhan are the evergreen superheroes from the epic Mahabharat. They were exceptionally brilliant warriors, nurtured from the same family. Being cousins, they had spent their childhood and completed education along with their brothers from the same teacher.

Years passed, hostility took place between the brothers regarding the distribution of their kingdom. Chain of hardships and humiliations were imposed on Arjun and his brothers. Love and respect was at stake. Families, relatives and friends were divided into two groups to support as well as to oppose Pandavas (Arjun and his brothers) and Kauravas (Duryodhan and his brothers). Gradually the optimum denial led to the historic war of Kurukshetra and obviously, later on resulted in the mass doom of a number of great warriors.

What was the real cause of devastating war of Kurukshetra and the aftermath slaughter? Destiny/destruction created by Duryodhan? Bilateral talks were being made to avoid the war. But Duryodhan was so adamant and not at all ready to give even an inch of land legally belonged to the Pandavas.

In short, the triggering spirit of the decisive battle was, undoubtedly, the selfish and unquenching crave for power showed by Duryodhan. Actually, he didn't have anyone to properly guide him. The people who closely associated him always tried to turn him against his own blood. At the same time Pandavas were blessed with the timely guidance and counseling given by the great personalities like Lord Krishna. They humbly followed them in all the point of their lives. Hence, the ultimate victory stands with the Pandavas. Meantime, without a sensible mentor, Duryodhan spoilt so many lives and his vast kingdom.

**Always be with a Mentor
Happy Children's Day**

**For The Editorial Board
Mr. Harsha Kumar**

WORLD FISHERIES DAY

World Fisheries Day This day observed annually on November 21st, highlights the importance of sustainable fisheries management, protecting aquatic ecosystems, and recognizing the role of fishing communities in global food security and livelihoods.

History of World Fisheries Day

The origins of World Fisheries Day are linked to the "World Forum of Fish Harvesters & Fish Workers" meeting in New Delhi, India, in 1997. This meeting, attended by representatives from 18 countries, led to the formation of the World Fisheries Forum and a declaration advocating for sustainable fishing practices. The idea of an international day to raise awareness about the challenges in fisheries and the need for sustainable practices was proposed at this meeting. The first official World Fisheries Day was celebrated by the fisher community on November 21, 2015, marking the anniversary of the 1997 declaration.

Why It Is Important

World Fisheries Day is significant for several key reasons:

Food Security and Nutrition: Fish is a vital source of protein for billions of people globally.

Livelihoods and Economy: The fisheries and aquaculture sectors support the livelihoods of millions of people worldwide.

Environmental Stewardship: The day draws attention to threats to aquatic resources like overfishing, habitat destruction, pollution, and climate change, promoting responsible management practices to ensure healthy ecosystems and sustainable fish stocks.

Community Recognition: It recognizes the contributions of fishing communities.

Policy and Collaboration: The day provides a platform for stakeholders to discuss challenges and initiatives for a sustainable future, fostering international cooperation to combat issues like illegal fishing.

Mr. Naresh Kumar
(HM Junior Wing)

EDUCATION AND EXPERIENCE

A classroom has order,
Writes a book and rules,
Teachers give lessons,
We sit on our seats.

The answers are written,
The concepts made clear,
Each step is closer—
The end is near.

But life is a classroom
Without any guide,
Choices come as we
Walk and divide.

We learn from mistakes, through pain,
We fall many times, yet we stand again.

Classroom gives knowledge
To brighten the mind,
While life gives wisdom
The best can find.

One makes us sturdy,
Other makes us whole,
Together they shape us
Both heart and soul.

**ISSAC Kundu
(X Beryl)**

BELIEF

A Classroom
Not enclosed
In just four walls,
Not filled with benches,
There is no hanging board
Rather filled with challenges,
A strangely silent road.

I do not have a pen here;
I write with my footprints.
And there is no eraser,
No going back.
The riders here
Have no hints.

I do not walk on solid ground;
I step on question marks.
I step on hours I spent wise,
Stumbling on the regret
Of seconds I did not utilize.

I dream here, and here I am alive,
For everything I learn in this classroom
Is buried with my breath.
Here is all I live; here will be my death.

For the air whispers promises in my ear,
As the wind carries away the leaves,
One day your pain will be taken away,
One day, if you believe.

For one day I will survive
Through the storm, through the night,
For every lesson I have learned,
For the warrior it made me—
The classroom I call life shaped me.

Manmeet Kaur
(X- Beryl)

ROOM OF EMOTIONS

This classroom called life
Has friends who cheer,
Teachers who care,
And exams that come without notice—
But always with fear!

Some we pass, some we fail,
And to everyone, it feels like a jail.
But here we discover our true value—
This classroom called life
Has friends who cheer.

How happy we are when we are here!
It feels like destiny brought us together,
The jokes we laughed at,
The support we gathered.
This classroom called life
Has friends who cheer.

The memories we make,
The times we respond,
Will go with us till the end.
The endless joy and the moments of fear—
This classroom called life
Has friends who cheer,
And teachers who care.

Ravneet Kaur
(XII-Med)

GREATEST LESSON OF LIFE

Life is a classroom, big and wide,
Every day is a kind of lesson we can never hide.

Smiles are our teachers, even tears can teach,
Dreams are books within our reach.

We fall, we rise, but still we try again,
Learning from every aspect of life, whether
It is sunshine or rain.

In this classroom, the best thing I find
That the best subject of life is always being kind.

One life lesson should be given to all:
Everything you learn today should always be recalled.

SNA
(IX Sapphire)

LIFE'S LESSON

Life is a classroom, full of surprise;
Sometimes we fail or achieve a prize.
Mistakes are lessons—that's how we grow;
Each failure teaches us more than we know.

Life is a classroom, not always neat;
Some lessons are bitter, some are sweet.
Failures are not bad, they shape our way;
Success is the prize at the end of our day.

No report cards, no final grade,
We keep walking on the paths we have laid.

Ramneek Kaur
(X-Opal)

A Temple of Learning

We enter unknowing, with wide open eyes,
No map in our hands, just the endless skies.
The lessons begin not with books, but with pain,
With laughter, with loss, with sunshine and rain.

Desks made of moments, both bitter and sweet,
Tests found in choices, in those we may meet.
Some days we're teachers, some days we're taught,
And wisdom is earned, not something that's bought.

Our blackboards are filled with the scribbles of years,
Some written in hope, some smudged by tears.
Grades are not letters, but the changes we make,
The courage to bend, the strength not to break.

There's no final bell, no clean graduation,
Just growth wrapped in quiet transformation.
In this classroom called life, don't just aim to survive,
Learn deeply, love fully, and truly arrive.

Avneet Kaur Sidhu
(XII-SM)

Artificial Intelligence

“Everything is possible!” or “Nothing is impossible” — we have all heard these words. This is true mainly because of intelligence, which we apply in different fields to make our work easier. One such field is Computer Science, especially Robotics and Artificial Intelligence (AI). Every website, webpage, or app is powered by AI to provide us proper information.

Generally, Artificial Intelligence is a software feature used across different platforms. It analyzes our thoughts and actions based on our searches, then provides the information we need. It often impresses us with its accuracy and usefulness, encouraging us to use these platforms even more.

For example, consider the online shopping platform Amazon. It uses Artificial Intelligence in many ways. Whenever we search for something, AI analyzes our commands and shows products related to our interests. If we look for items on sale, it studies our preference and displays more products with discounts or offers.

AI also helps us in other ways — by solving problems, answering questions, and even identifying songs. It is now used in everyday devices such as televisions, washing machines, and other smart gadgets, which perform specific tasks based on our commands. These machines use AI to complete their tasks quickly and efficiently.

Some popular AI-powered applications include ChatGPT, DeepSeek, and Blackbox AI. These apps can provide almost any information requested and even generate images when needed, making our work simpler and more understandable. They can transform complex tasks into easy ones within seconds.

Not only professional tools but also entertainment, education, and gaming apps use AI — for example, Instagram, Facebook, Ludo King, and BYJU'S. AI uses programming languages like Python, Java, and C++, enabling robots and software to function intelligently — almost like humans.

Avneet Kaur
(IX-Beryl)

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਣਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ

ਜੀ ਕਰੇ ਮੈਂ ਬੱਚਾ ਹੋਵਾਂ,
ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਝੂਠਾ ਮੁਠਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾਵਾਂ |
ਟੈਸਟ ਵਾਲੇ ਲੈਕਚਰ ਵਿਚ 'ਸਿਕ ਬੇਅ' ਰੂਮ ਤੇ
ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਲੈਕਚਰ 'ਚ ਹੋਕੇ ਠੀਕ ਖੇਡਣ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ |
ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਝਿੜਕ ਮੰਮੀ ਨੂੰ
ਤੇ ਮੰਮੀ ਦੀ ਝਿੜਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਾਂ |
ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਛੁੱਟੀ ਕਰੇ ਜਾਂ ਟੈਸਟ ਨਾ ਲਵੇ,
ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹੱਸਾਂ ਟਹਿਕਾਂ,
ਜਨਮ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਕਰਾਂ ਪਾਰਟੀ ਕੰਟੀਨ ਤੇ
ਉਸ ਦਿਨ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮਹਿਕਾਂ |
ਤੇ ਹੋਵੇ ਫ਼ਿਕਰ ਕਿਹੜਾ ਪੈਕਟ ਲੈਣਾ ਕੈਂਡੀਜ਼ ਦਾ,
ਤੇ ਪੁੱਛਾਂ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਵਾਂ |
ਜੀ ਕਰੇ ਕੀ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੋਚਾਂ ਕਿ ਪਾਇਲਟ ਬਣਨਾ
ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਕਰ ਸਲਾਹ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਆਖਾਂ ਕਿ
ਕਾਸ਼! ਮੈਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹੋਵਾਂ
ਹਰ ਦਿਨ ਬਦਲਣਾ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ
ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਕਹਿਣ ਸੋਚ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਪਰੋਵਾਂ |
ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲਾਵਾਂ ਬਹਾਨੇ,
ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਗਾਉਣ ਲਈ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ ਜਾਵਾਂ
ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਅਧਿਆਪਕ ਝਿੜਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਰ ਨਾ ਮਨ ਹੋਲਾ ਦੋਸਤ ਦੇਵੇ ਦਿਲਾਸੇ,
ਕਰਾਂ ਤਾਰੀਫ ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਮੈਂ
ਟੈਸਟ ਕੈਂਸਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੋਲਾਂ ਬੋਲ ਨਿਰੇ ਪਤਾਸੇ |
ਜਿਸ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਟੈਸਟ,
ਨਾ ਯਾਦ ਕਰਾਵੇ ਟੀਚਰ ਨੂੰ, ਟੋਪਰ ਨੂੰ ਪਾਠ ਇਹ ਪੜਾਵਾਂ |
ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਕਰਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਿ ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਨਾ ਆਏ,
ਜਦ ਅਧਿਆਪਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਲਾਸ ਚ ਪੁੱਛਦਾ ਏ,
ਪੇਪਰ ਟਾਈਮ ਕੁਝ ਯਾਦ ਨਾ ਆਵੇ ਮੈਨੂੰ
ਕਰਨ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਪੇਪਰ ਇਕੱਠੇ ਉੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸੁਝਦਾ ਏ
ਕਰਾਂ ਵਿਉਂਤ ਮੈਂ ਕਿ ਕਿਸ ਬਹਾਨੇ ਪੀ.ਟੀ. ਐੱਮ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਜਾਵਾਂ |
ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਬਚਪਨ ਵਰਗੀ ਮੌਜ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣੀ,
ਲੱਭੀਏ ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਰੀ 'ਚੋਂ
ਨਾ ਬਚਪਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸਤ ਮਿਲਣੇ
ਲੱਭੀਏ ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਿਆਰੀ 'ਚੋਂ
ਕਾਸ਼! ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਰੱਖ ਪਾਸੇ,
ਬਚਪਨ ਵਾਂਗ ਦਿਲ ਤੋਂ ਹਰ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਵਾਂ |
ਜੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨਾ ਕਰ ਜਾਵਾਂ |

ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਗਣਿਤ ਵਿਭਾਗ

ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ

ਹਰ ਸਾਲ 1 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੜ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਗਠਨ ਦਿਵਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ (1966) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਬੋਲੀ, ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਕੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ, ਹਰਿਆਣਵੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦਿਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ, ਬੋਲੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਵਿਤਾ, ਭਾਸ਼ਣ, ਨਾਟਕਾਂ ਤੇ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਸਾਂਝ, ਏਕਤਾ ਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਇਸ ਦਿਨ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਸੁਖਜੀਤ ਵਿਰਕ
ਅੱਠਵੀਂ ਸਫ਼ਾਇਰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਭੂਮਿਕਾ- ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਜ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਕਿਸਾਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ।

ਪਰਾਲੀ ਕਿਉਂ ਸਾੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਜਦੋਂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਪਰਾਲੀ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਉਹ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਅਸਾਨ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਧੂੰਆਂ ਫੈਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਵਾ ਧੁੰਦਲੀ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

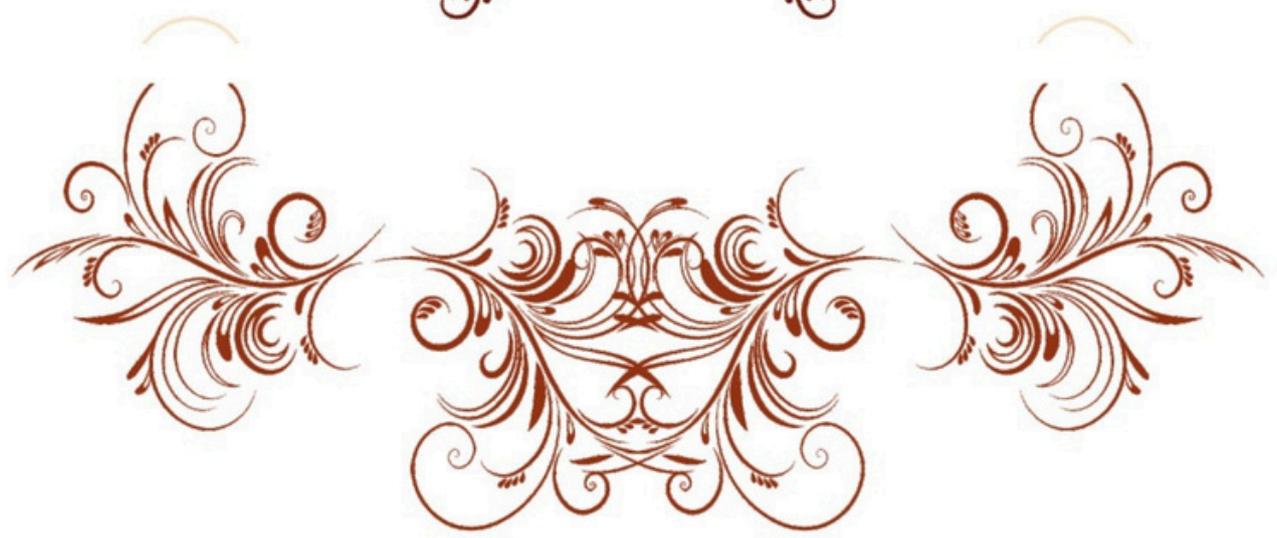
ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ- ਇਸ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਲਣ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ- ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੈਪੀ ਸੀਡਰ ਵਰਗੀ ਮਸ਼ੀਨ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਗਲੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਬੀਜ, ਬੀਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਇਓ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਇੱਕ ਘੋਲ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਗਲਾ ਕੇ ਖਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

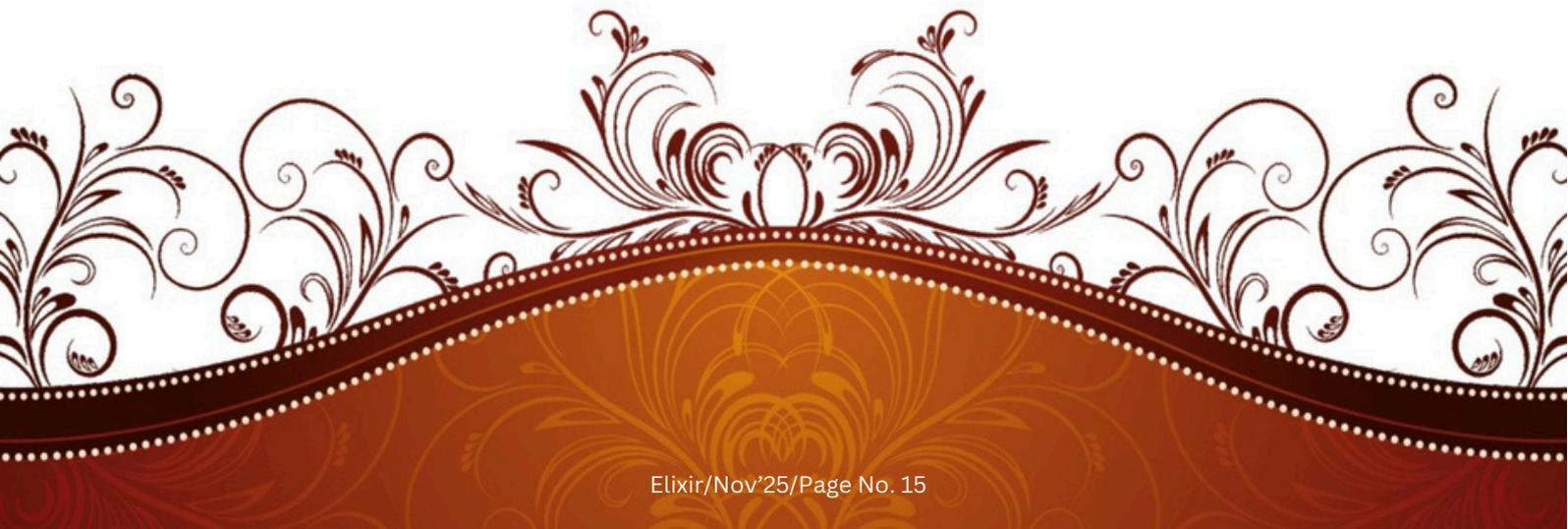
ਸਾਰੰਸ਼- ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਸੁੱਚੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਚਮਕ ਉੱਠੇਗਾ।

“ ਸਾਡਾ ਹਵਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਧੂੰਏਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਗੁਆਓ । ”

ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਅੱਠਵੀਂ ਬੈਰਲ

हिंदी विभाग

भारतीय वायु सेना दिवस

भारतीय वायु सेना दिवस हर साल 8 अक्टूबर को मनाया जाता है, जो भारतीय वायु सेना के गठन के उपलक्ष्य में है। यह दिन हमारे वीर वायु योद्धाओं के साहस और देश की सुरक्षा में उनके योगदान को समर्पित है, जो युद्ध और आपदा राहत, दोनों में महत्वपूर्ण भूमिका निभाते हैं। इस दिन को गौरवशाली इतिहास, उपलब्धियों और देश सेवा की भावना को याद करने और युवाओं को प्रेरित करने के लिए मनाया जाता है।

वायु सेना दिवस का महत्व

स्थापना और इतिहास: भारतीय वायु सेना की स्थापना 8 अक्टूबर, 1932 को हुई थी। शुरू में इसका नाम रॉयल इंडियन एयर फ़ोर्स था, जो 1950 में भारत के गणतंत्र बनने के बाद बदल दिया गया।

साहस और बलिदान: यह दिन भारतीय वायु सेना के उन बहादुर सैनिकों के साहस और बलिदान को सलाम करने का एक अवसर है, जिन्होंने देश के लिए अपनी जान दी।

प्रेरणा का स्रोत: वायु सेना दिवस युवाओं में देश सेवा की भावना जगाता है और उन्हें वायु सेना में शामिल होने के लिए प्रेरित करता है।

आधुनिक शक्ति का प्रदर्शन: इस दिन आयोजित होने वाली परेड और एयर शो में राफेल, सुखोई जैसे अत्याधुनिक विमानों का प्रदर्शन किया जाता है, जो देश की हवाई शक्ति का प्रतीक है।

वायु सेना की भूमिका

राष्ट्रीय सुरक्षा: भारतीय वायु सेना देश की सीमाओं और हवाई क्षेत्र की सुरक्षा करती है, जिससे यह भारत की रक्षा प्रणाली का एक महत्वपूर्ण हिस्सा बन जाती है।

आपदा प्रबंधन: प्राकृतिक आपदाओं के समय, वायु सेना अपने परिवहन विमानों और हेलीकॉप्टरों के माध्यम से राहत और बचाव कार्यों में महत्वपूर्ण भूमिका निभाती है।

मानवीय सहायता: यह विदेश में फंसे नागरिकों को वापस लाने और अन्य मानवीय सहायता अभियानों में भी सहायता प्रदान करती है।

अंतरिक्ष मिशन: भारतीय वायु सेना भारत के अंतरिक्ष कार्यक्रमों में भी महत्वपूर्ण योगदान दे रही है।

देविंद्रा कपूर
(हिंदी विभाग)

शीर्षक:- सादा जीवन उच्च विचार

सादा जीवन, उँचे विचार,
सत्य अहिंसा का उपहार।
चर्खा हाथ में, दिल में प्यार,
बापू थे वो अवतार अपार।

अंग्रेज़ों से लड़ी कलम की लड़ाई,
सत्य की राह दिखाई।
न हिंसा का नाम, न द्वेष का भाव,
सत्य के संग था उनका प्रभाव।

डांडी यात्रा, नमक का हक,
जन-जन में जागा तब तक।
स्वराज का सपना साकार किया,
भारत माता का सम्मान किया।

राष्ट्रपिता बापू कहलाए महान
उनसे ही रोशन हिंदुस्तान।
उनके चरणों में श्रद्धा अर्पण,
हम भी मिलकर करें देश की सेवा
यही होगा गाँधी के प्रति समर्पण।

पूजा गुप्ता
(हिंदी विभाग)

हाय! सफाई

उठो हंसिनी! बिस्तर छोड़ो
अब हो जाओ तैयार प्रिये।

● करवे का सजनी श्रृंगार उतारो
करो राजमहल पर वार प्रिये ।

● साड़ी -झुमके रख दो सब
हो मकड़ी जाले पर प्रहार प्रिये ।

● एक लंबी बांस की लाठी हो
जोहे अब झाड़ू बाट प्रिये ।

● चमका दो घर का हर कोना
पौछा, वाईपर हैं हथियार प्रिये ।

● धूप लगा दो, धोकर सुखा दो
हर बिस्तर पर हो वार प्रिये ।

● हाथों की ना मेंहदी देखो
बस देखो अपना घरबार प्रिये ।

● पंखे, खिड़की, छत, दरवाजे
पाना होगा सबसे पार प्रिये ।

● ले झाड़ू और दे झाड़ू
हर कोना झाड़ू से झाड़ प्रिये ।

● कई दिनों तक मुँह चमकाया
अब चमकाना घर द्वार प्रिये ।

● बचे न कोई डिब्बा, चम्मच
रगड़-रगड़ सब झाड़ प्रिये ।

● दो दिन देह में दर्द रहेगा
पर पाना है दुख से पार प्रिये ।

● भारी गहनों के अस्त्र उतारो
एक चुन्नी सिर पर बांध प्रिये ।

● देख काम सब करना होगा
सफाई का सागर लांघ प्रिये।

● हाथों में हथियार उठा ले
चढ़ दीवारें कमर बाँध प्रिये।

मंजू आजमी
(हिंदी विभाग)

सेवा करते जाना है

परम धर्म अपनाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

अपना बोझा हर कोई ढोता,
अपना रोना हर कोई रोता।
लेकिन सच्चे मन से हमने,
सबके ही काम आना है।
बस, सेवा करते जाना है।

गुरु घर का भाई कन्हैया,
मित्र - शत्रु का बना भैया।
पानी पिलाया, जीवन बचाया,
इसी सीख को अपनाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

गदगद होकर गुरु पुकारे,
यह मरहम भी ले जा प्यारे।
सच्चे सिकख का तू स्वरूप
दया भाव महकाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

जीवित वहीं जो कर्म कमाए,
दया, करुणा, धर्म बचाए।
इन्हीं गुणों के धारणी बनना,
ये बीड़ा आज उठाना है।
बस, सेवा करते जाना है।
परम धर्म अपनाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

अपना बोझा हर कोई ढोता,
अपना रोना हर कोई रोता।
लेकिन सच्चे मन से हमने,
सबके ही काम आना है।
बस, सेवा करते जाना है।

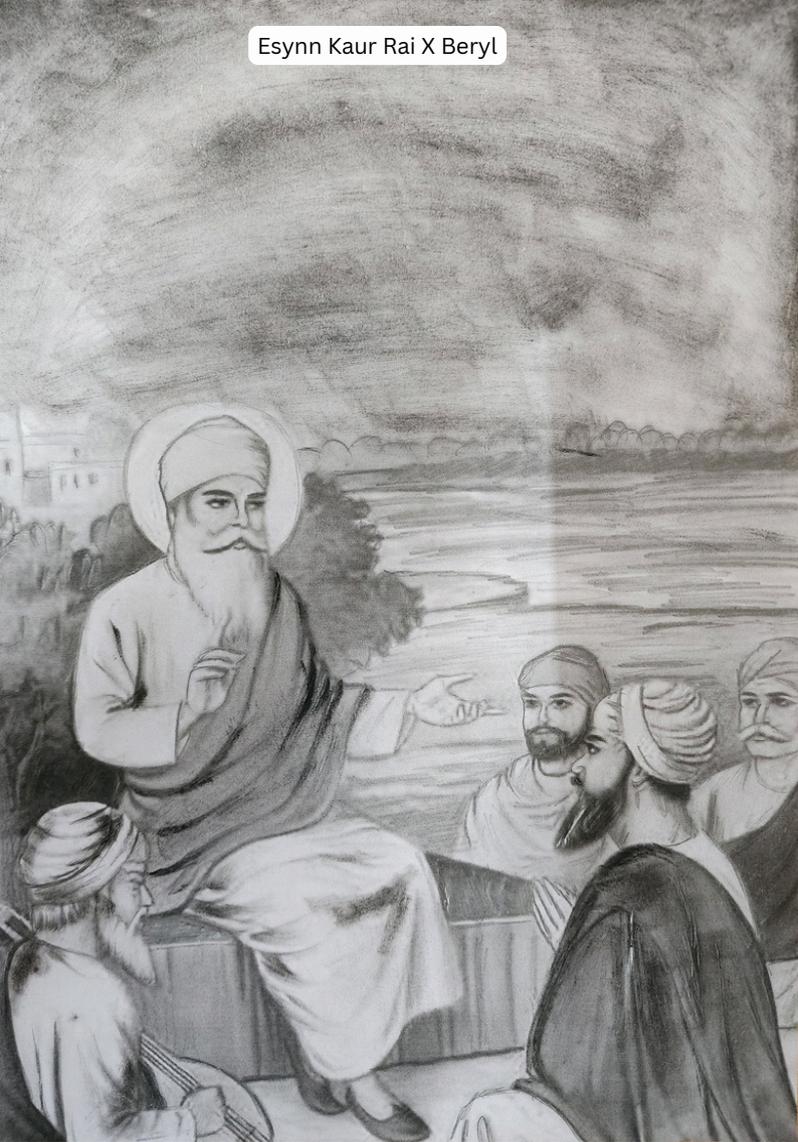
गुरु घर का भाई कन्हैया,
मित्र - शत्रु का बना भैया।
पानी पिलाया, जीवन बचाया,
इसी सीख को अपनाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

गदगद होकर गुरु पुकारे,
यह मरहम भी ले जा प्यारे।
सच्चे सिकख का तू स्वरूप
दया भाव महकाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

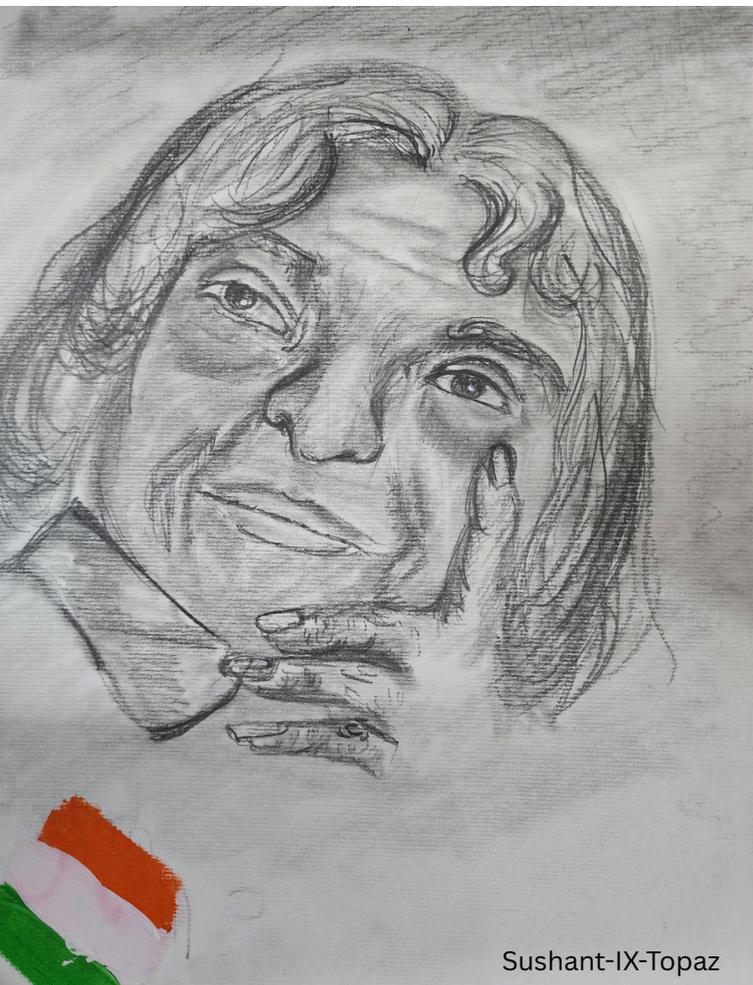
जीवित वहीं जो कर्म कमाए,
दया, करुणा, धर्म बचाए।
इन्हीं गुणों के धारणी बनना,
ये बीड़ा आज उठाना है।
बस, सेवा करते जाना है।

मनमीत कौर
दसवीं बैरल

Esynn Kaur Rai X Beryl

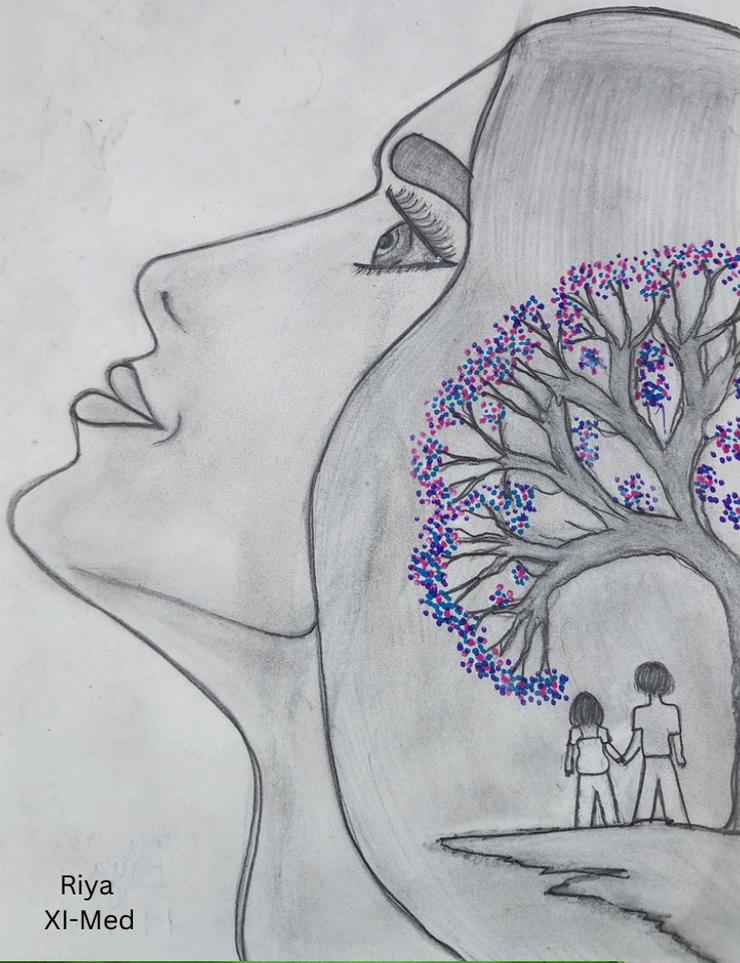
Sahijpreet Kaur X Jade

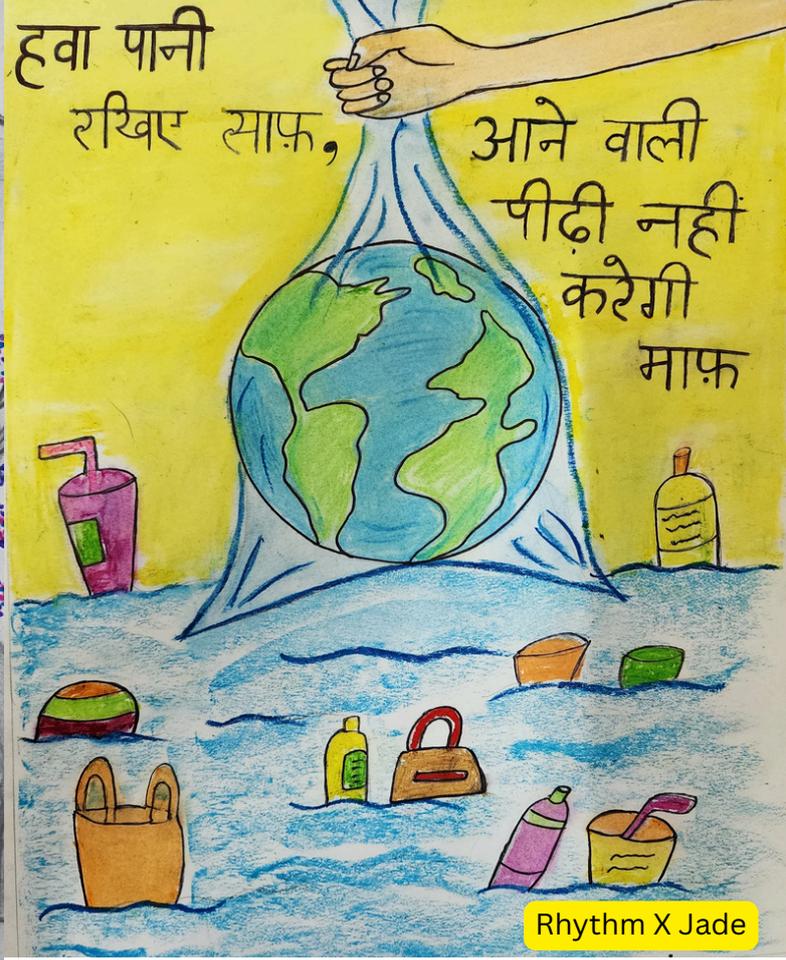
Sushant-IX-Topaz

Gurkirandeep Kaur- (X Beryl)

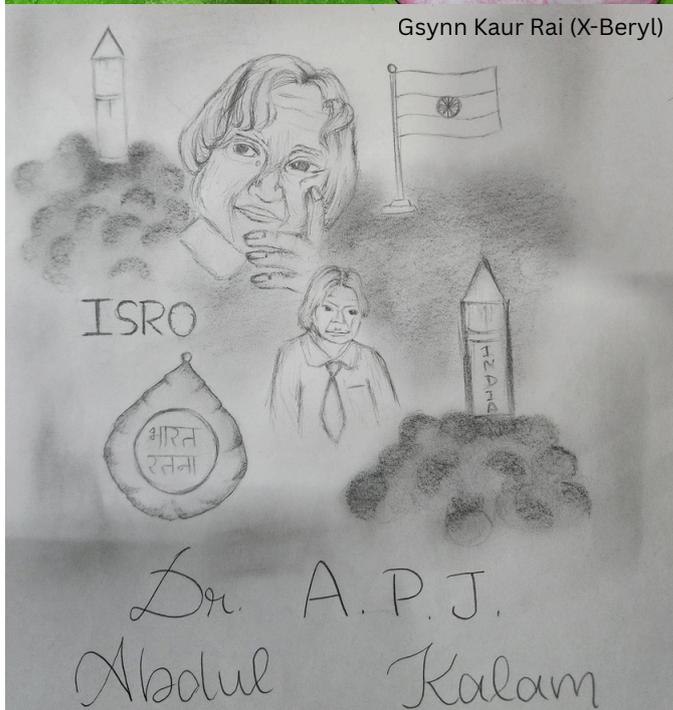
Riya
XI-Med

Rhythm X Jade

Harjot Kaur- (IX Beryl)

Gsynn Kaur Rai (X-Beryl)

Dr. A.P.J.
Abdul Kalam

Ramanpreet Kaur Bambrah (XI Med)

*Reading maketh a full
Man; conference a
Ready man; and
Writing an exact man.*

*Thank
you*

